

„De politiek bepaalt mijn speelruimte”

Vraag op een verjaardag wat hij doet en grote kans dat bij het antwoord 'Ik ben dorpsbouwmeester' de wenkbrauwen diep fronsen.

„Als ik dan zeg dat het met welstand te maken heeft, begrijpt men het al beter”, glimlacht Stef Veldhuizen (57), sinds 1 juni dit jaar Barnevelds toezichthouder op wat mooi en lelijk is aan bouwplannen.

Interview en foto: Hans-Lukas Zuurman

Naast zijn stoel in de gesprekskamer in het gemeentehuis staat een goedgevulde aktetas. Kan ook niet anders voor iemand die volop tekeningen en plannen moet bestuderen. „Ik neem wel eens een ingewikkeld dossier mee naar huis om even rustig te lezen”, vertelt Veldhuizen. Twee keer per week is hij in de weer voor 'Barneveld'. Een gemeente die hij aanvankelijk oppervlakkig kende van vroeger. „Ik kwam hier wel eens op de markt. En thuis hangt nog een hangertje van Broekhuis in de kast.” Hij was volgens eigen zeggen dan ook aangenaam verrast toen hij zich meer en meer verdiepte in de gemeente, omdat er een dorpsbouwmeester gezocht werd. „Ik heb op een dag met mijn collega een rondje door de gemeente gemaakt en foto's genomen. En ik werd steeds enthousiaster. Er gebeurt hier heel veel, niet alleen in de Barneveld, maar ook in de andere dorpen. Er is veel ambitie. En wat mij ook opvalt, is dat men in Barneveld alles zelf doet: de zelfredzaamheid van deze gemeente is groot. Er wordt weinig uitbesteed. Veel bouwplannen worden intern voorbereid en uitgevoerd.”

Veldhuizen studeerde stedenbouw aan de universiteit in Delft en ging daarna aan de slag als beginnend stedenbouwkundige bij een bureau in Baarn. In 1994 besloot hij een eigen zaak te starten, samen met een compagnon uit Barneveld en dat werd SVP Architectuur en Stedenbouw in Amersfoort. Jarenlang gaf hij leiding aan het bedrijf dat op een gegeven moment vijftig medewerkers telde. „Dat werd te gek, we hebben toen onderdeelen verkocht en ik besloot te stoppen als directeur. Ik wilde mij weer meer met de inhoud gaan

bezighouden.” En zo is de dorpsbouwmeester tegenwoordig projectleider van een Vinexlocatie in Zaaiestad waar 4500 woningen worden gerealiseerd. „Dat project is nagenoeg gereed.” In Veenendaal is hij toezichthouder bij de bouw van de woningen in Veenendaal-Oost. „Daarnaast werk ik ook nog in een team - je werkt in dit vak nooit alleen - aan het opknappen van een jaren zestig wijk in Wijk bij Duurstede, daar spelen weer hele andere zaken dan in de nieuwbouw. Het leuke van ons vak is dat het zo gevarieerd is. Zo ben ik ook betrokken bij bijvoorbeeld de bouw van vijf woningen in een boomgaard in de Betuwe die de gemeente daar niet wil hebben.”

De nieuwe functie van Veldhuizen is feitelijk het resultaat van de bezuinigingsslag waartoe de gemeente Barneveld vorig jaar besloot. De onafhankelijke dorpsbouwmeester - wettelijk is de term 'stadshouwmeester', maar die werd voor de gelegenheid aangepast aan de Barneveldse situatie - is de vervanging van de welstandscommissie. Deze bestond uit een burger en twee architecten die tot 1 juni bouwplannen beoordeelden die bij de gemeente binnenkwamen. Ook werd secretariële ondersteuning vanuit het gemeentehuis geboden. Om jaarlijks 100.000 euro te kunnen bezuinigen werd de commissie opgeheven en na een selectieronde werd dorpsbouwmeester Veldhuizen aangesteld. Hij moet het werk van de commissie oppakken. De omvang daarvan zal verminderen, omdat het aantal gebieden waarop welstandsverrij kan worden gebouwd, wordt uitgebreid. De gemeente wil af van discussies over het aanzicht van gede-

Stef Veldhuizen: „Waar het in mijn beoordeling om gaat, is de vraag of een plan het esthetisch klopt.”

tailleerde plannen en meer gaan toetsen op hoofdlijnen. Om dit te regelen werken ambtenaren momenteel aan het actualiseren van de Welstandsnota uit 2007.

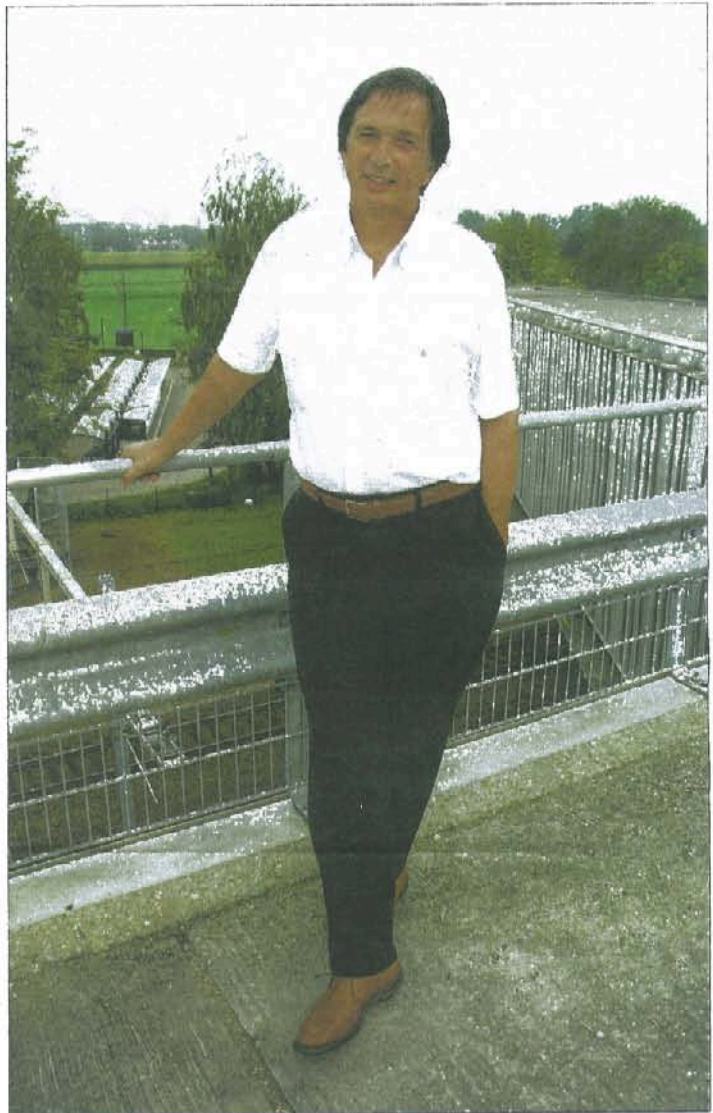
Veel stadshouwmeesters zijn er niet in Nederland. Veldhuizen schat dat er „een stuk of tien” zijn. „En dan vooral in grote gemeenten als Amersfoort, Den Haag of Haarlem.” De functie van bouwmeester wordt overal verschillend ingevuld, weet Veldhuizen uit nadere studie, toen hij zelf zich ging verdiepen in wat een bouwmeester doet. „Er zijn grote verschillen en dat heeft te maken met welke positie diegene heeft in de organisatie. Bij de één benoemt bijvoorbeeld de raad de dorpsbouwmeester, bij de ander is het het college.” En die keuzes hebben gevolgen voor de invulling van de functie. „Ik krijg veel te zien wat al bekeken is door de afdeling die bouwvergunningen afgeeft. Waar het in mijn beoordeling om gaat, is de vraag of het esthetisch klopt. Daarnaast zie ik plannen die in een voorfase verkeren. Denk aan een nieuwe school of een verzorgingshuis. Ik probeer dan in een vroeg stadium te 'klankbordelen'. Veldhuizen is door de gemeente ingehuurd van bureau SVP voor een periode van in principe twee jaar. „Het is een proefperiode”, vertelt hij. Of zijn job uiteindelijk goedkoper is dan een welstandscommissie, durft hij niet te voorspellen. „Dat moeten we nog zien.

Tussentijds evalueren we hoe het gaat.”

„Ik ben nu verantwoordelijk voor de toetsing van bouwplannen”, vervolgt hij. „Mijn taak is te beoordelen of het oorspronkelijke idee van een bouwplan ook consequent

naar wil kijken. Johan is tevens mijn vervanger als ik er niet ben.” Volgens Veldhuizen zouden gemeenten er ook voor kunnen kiezen welstandtoezicht helemaal af te schaffen. „Maar ik zou het niet doen; het is best zinvol dat een instantie kijkt of het klopt.” Hij erkent dat er altijd „een grijs gebied” is tussen wat mooi en lelijk is. „Je kunt het nooit helemaal objectief bekijken. Omschrijvingen in de regels moeten je helpen.” Als iemand het niet eens is met een beslissing - een advies voor het college dat uiteindelijk de knoop doorhaakt - nodigt Veldhuizen indieners graag uit om samen te kijken of een compromis mogelijk is. „Komen we er dan nog niet uit, dan kan het college besluiten tot een second opinion.”

Veldhuizen is in principe twee dagdelen per week te vinden in het gemeentehuis. Op donderdag bestudeert hij de door ambtenaren aangedragen dossiers, vraagt intern informatie op en nodigt als hij dat nodig vindt indieners uit voor een mondelinge toelichting de dinsdag erop. De agenda van de bijeenkomst wordt gepubliceerd via www.barneveld.nl en de zitting is openbaar. „We proberen snel te werken, daarom is er ook elke week een bijeenkomst. Een dag na de zitting probeer ik de brief met de uitslag op de post te hebben, zodat mensen mij donderdagochtend kunnen bellen met eventuele vragen.”

„Ik werd steeds enthousiaster over Barneveld.”

‘Het leuke van ons vak is dat het zo gevarieerd is’